

A' ROMAI TSÁSZARI ÉS AP. KIRALVI FELSÉGNEK
KEGYELMÉS ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton 5. Juliusban. 1788.

*Edgy Tsernovitzból éppen ebben az órában vett
Levél szóról szóra.*

Uj edves Barátom! Ma vett kedves újságidban
úgy találom, mintha a' Bukovinei tudósítások
ban kételkednél mind addig, valámig tölem bi-
zonyosság Leveled nem érkezik; melly bennem hely-
heztetett reménységed hiddel soha meg-fem-is fog-
tsalni. Khotzim meg-nem vételéről a' közelebb kül-
dött Levelemben-is irtam vala, mely után legyen
ez tóldalék. Khotzim mind ez ideig meg-sértődés
nélkül bíratik a' Törököktől, ámbár ez előtt 2 he-

tekkel a' Dnifzter felöl való oldalát Generál J
dis 1300 nehéz ágyú-lövészekkel igyekezte-is bé-ti
ni, mellyek főbnyire a' Dnifzterbe húlattanak.
A' Szélső őrizeten álló Oberflájdinánt Karats
Jun. 15-dikén a' reá ütött 300 Törököket a' V
ros-kapujáig kergette a' Tsáfszár Regimentbéli H
szárokkal. A' Törökök itt 46 holt testet hagyta
magok után: a' Magyarok közzül pedig tsak
Káplár és edgy jeles Nemes-ifjú Kadét Simfei k
tezenek az Abrahám — kebelébe. 19-dikén eze
hónapnak mint edgy 3000-ren jelenének-meg a' ts
tázó-piatzon a' Törökök; kiket minden magok v
szedelnek nélkül vízfza-verének a' Magyarok, ne
ha 3 ágyuja-is vala az ellenségnek. Itt az egél
Tartománynak vélekedése ez: hogy, ha a' Magya
rok nem vólnának, eddig sok tyuknak — hort
vólna-el a' Görény fejét. — 8 Muszka Bataliomok
nak hozzáuk közel való fekvések bizonyos; kikke
köfal-törő ágyuk olly szertelen nagyok vagynak
hogy 30 — 40 lovokkal vonattatnak, mely azt o
kozta, hogy az ujj, Jafsiban fekvő Generálmájo
Fábri kérésére Hertzeg Kóburg 2 Batáliom segít
tséget Jafsi-felé indita; kik a' 20-ezerrel felénk lie
tő ujj Móldovai Vajdát érdeme-szerént el-fogatni
igyekeznek; kinek neve, a' Konstantzinápolyból
érkezett Görög Kereskedők' Szova szerént, Panlo
gényi, edgy 80 ezrtendön fellyül lévő ember. Má
sok pedig azt állityák, hogy Morutzi fogna lenni.
— Hogy edgy Lévenér könnyü lovasi-rendből lévő
Tisztnek Feleségét a' Tatárok el-fogták vólna olly
nagy hazugság, mint a' minémü nagy igazság az,
hogy .

3 katonánékat egy tónál mefogotva találván a' Török, 2-nek fejét, edgyiket pedig elevenen bé-vivék magokkal Khotzimba. A' Tisztne' el-fogása históriájának el-terjedele ez: Egy közönséges feleség, Frantzia módi hordozásáért ki-tsapaték a' Táborból ez előtt egy néhány hetekkel, 's ide Tsernovitzba lett meg-érkezésével ugy adá-kí magát, hogy ő annak a' Tisztnek szolgálója lett volna; de a' gazban szerentséfen el-rejtvé magát, a' Törökök' kezekből ki-fzabadult, az Afzizonya pedig gyermekeivel edgyütt el-rabóltatott. Ezen ujságot többnyire minden elé-való házoknál el-befzéltették vele, és igy edgy ideig ezen hazugsága után élt, mindenek szánakozván rájta; mert azt-is utánna hazudta, hogy mindenétől ezek által fosztatott volna-meg. Ládd mely szép köldulás módját találta, midön már a' hijában heverő Capitális' érdekéből nem élhetne!! Minden Ujságok, valamellyeket a' Német-írók el-terjesztenek Bukovináról, vagy tellyeséggel nem igazok, vagy pedig a' tsekély dolgok ugy vagynak allégorizálva, hogy soha tsömörlés-nélkül nem olvashatom, a' ki látom, és minden nap hallom az ide való dolgokban elő-forduló történeteket. Én Barátom nem igen jó reménységgel vagyok, az okat gondolt; mert ha meg-írom-is Leveledbe nem teheted. Oberster Mézáros (az irigység-is kéntelen meg-vallani) a' maga Húzfárjaival Fejedelmi módon yiseli magát, és leg-kisfebb tsatából ki-maradni szégyendené — de —. Ezen Férfinak a' mellyén lévő Rokatorokról azt lehet meg-jegyezni, hogy egy tseppel sem fejérb

a' fején lévő hajszáloknál. Ely fokáig kedves Barátom, és bizodalommal el-várhatod a' dolognak ki-meneteléről leendő tsalhatatlan tudósítását a' t Barátodnak. N. N. " — Ezen Levelet szoról szorá eddig bé-iktatván, lássuk már a' Hadi Tanács-szék hez jött tudósításokat: A' melly Bozzai tsatáról a' múlt Levelünkben a' Bradsóból jött Levél-szerén emlékeztünk vala, arról a' Fő Hadi-Tanátshoz jött tudósítás némelley részekben bővebben e' képen beszéll: (**) Generál F. M. L. Fábris Urtó Juniusnak 23-dikán költ jelentés, a' Bozzai, és Törtsvári kapuknál egett tsatákról: 12-dikén meghallotta a' Bozzán lévő 2-dik Székely gyalog Se regbéli Májor Ernitz Ur, hogy Bukurestből és Bló jétsből mintegy 4-ezerből álló törökség, ágyukkal és 54 dolgosokkal a' Tserás felől érkezöbe vagon. 13-dikán a' Törökök el-érkeztek ugyan, de csak a' szökevény föld népét kergették viszsa, a zoknak júhaikat és lovaikat el-vették: dél-felé 10 óra tályban az ugy nevezett Király tetön ollyan felesen mutatták magokat a' Törökök, hogy a' legszélsőbb vigyázaton lévő Káplár 10 gyalogjaival azokat meg-látván a' maga tisztjéhez bé-húzta magát. Azonban Májor Ernst, a' 2-dik gyalog Székelyek közül való Fő-Hadnagy Divékit, és Húszár Fő-Hadnagy Fridelt küldötte az ellenségnek mozdulásainak vigyázására, kik estvéli 10 órakor viszsa érkeztek ollyan hirrel, hogy ök az ellenséget a' Lobkovitz sántzától viszsa verték, egy Török Basát pedig el-ejtven, annak köntöseit fegyvereit gyözedelemnek jeléül magokkal a' felső

Sztrimbába el-hozták. Azon éjtszakán a' Székely-Húzárok Oberstere Schultz Ur, a' ki a' Bozzai Palsusnak egész örizetét Vezérli, az alsó Sztrimbából el-küldötte gyalog Fő-Hadnagy Mártinít és egy tzug Húzárokat a' felső Sztribába, hogy az ott lévőekkel edgyesülvén, jó reggel a' Lobkovitz sántzát örizettel raknák-meg, és az ellenségnek minden mozdulásaira vigyáznának: egyfzersmind magais az Obester Schultz Ur, Májor Ernitzel, virradta előtt egész erővel a' felső Sztrimbába rúkkolt; hogy a' merre szükség lesz onnan a' katonákat vezérelje. Az alatt virradtakor Fő-Hadnagy Jáni, és Hadnagy Zeeberg a' Lobkovitz sántzához érkezvén mingyárt a' Törököktől körül vétettek, kik a' Tsebátye, és Kasztatu-Dezkuluj nevü erdőkön olyan titkoson jöttek vala-el, hogy minek-elötte az Obester Schultz Ur rendelése-szerént, Fő-Hadnagy Benkő, a' Húzárokkal oda érkezhett volna, már az említett gyalog Hadnagyoknak kvarréba kellett magokat verni, és minden-felé tüzelvén, hátrálni. Hire lévén benne az Obester Schultz Urnak, hogy az ellenség közelebb nyomúlna, nevezetesen pedig, hogy egy tsoport gyalog Törökség, a' Diaginelle nevü erdőben, szintén a' határ-szélelig lappangva elő-nyomúlt volna; parantsolta a' Sátrokat és minden portékákat öszve szedni, és azokat a' Szász-hegy-öldalán Zajzon-felé indittatni: egyfzersmind pedig Major Ernstl keze alatt két Kompániából kvarrét formáltatni; a' több legénységet pedig a' Kálvária-hegyén készült ujj lántzba és a' Lédon t-rségére állani. E' szerént minden-felé el-rendelvén

Obester

Obeſter Schultz Ur az őrizetet, el-küldötte Májor Ernſt Urat a' maga keze alatt lévő Oroſz és Székely gyalogokkal, 3-tzúg Húſzárokkal, és egy három fontos golyóbiſu ágyuval az alsó Sztrimba-felé. Mihelyt Májor Eznitz oda érkezvén magát az ott lévőkkel öfzve tsatólta; mingyárt bal kéz felő a' hegy-öldalán kezdették magokat a' Törököl mutatni, és mintegy 2-ezerig való lovas Törökség jelent-meg; a' Szetse nevű erdőből pedig 1500 gyalog Törökök kezdettek az Orlatura-mare felé nyomulni, a' hol az Obeſter Schultz Urtól el-rendelt Sergeink állanak vala. Itt a' Törökök olly hevesen kezdének a' miéinknek jobb szárnyára tüzelni, hogy Obeſter Schultz Ur jónak ítélte a' Májor Ernſt Urat, a' mi ágyuink el-szolgáolásán belől vízfzahívni, mihelyt pedig a' Májor Ernſt hátrált, mingyárt a' Török lovaság utánna nyomúlt; de az Obeſter Ur a' maga 2-dik Svadromát Fő Kapitány Dániel Ur keze alatt, és a' Kálvária-hegyén álló Fő Hadnagy Fridelt egy tzúggal a' Török lovaságra fordította, kik által tsak hamarjában a' Török el-kergettetett. Erre az erdőben lévő Török gyalogság nagy orditáſsal kezdett a' miéinkre tüzelni, de gyalog Kapitány Roſcher Kompániája mind karáttsal, mind apróbb tüzzel jó móddal kezdvén tüzelni a' Törökök el-szaladtanak. Ezen feles számu Törökök reggeltől fogva délig egy néhányſzor próbálták a' tsatát meg-ujjítván, mi hozzánk bétütni, de tellyeſséggel nem lehetvén, dél utáni 6-órátályban, 3 ſzakalſzokban a' Leány-mezőn kereſztül menvéu, a' Lobkovitzi ſántzon túll lévő hegynek

őldalában háltnak, onnan 15-dikén reggel Tserás felé és továbbá Vallin-felé vizfza tértenek. Ezen tsatákban a' Székellyek között elsenek-el 73-man, el-vitettek 43-man, lebeket hoztak 11-gyen: a' két el-esett Hadnagyoknak neveik ezen tudófitásban nintsenek. Az Obester Schultz Úr különösön megditsérte Májor Ernizet, és Fő Hadnagy Benköt. — A' 2-dik Székely gyalog Regimentnek Obestere Báró Máyersheim Urtól, a' Törtsvári kapun kívül Vallye Mulyérihez őrizetre tétetett L. Toskána Húszár Seregbeli Oberflájdinánt d' Ott Ur, meghalotta Jun. 18-dikán estve, hogy a' Törökök Kimpelungától Rukurhoz olyan szándékkal elő jöttek, hogy más napon a' Vallye Mulierinél álló őrizetünkre rá-űsenek. 19-dikén 6 óraker ki-érkeztenek 2 ezerből álló Törökök az Orádiai hegy-tejére, onnan 8 óra után nagy orditással febesen a' miéinkre ütöttek: de az Obeflájdinánt d' Ottnak előre jó rendelései lévén, kartáts és apróbb tüzelés által tsak hamar a' Törökök meg-zavaradva vizfza húzták magokat. De mihelyt a' Törökök az ágyu lövés előll ki-mentenek vala, mingyárt meg-állván, egy néhány százan közüllök az erdőbe vizfza tértenek, és a' miéinkre tüzelni kezdetek, de minden kár nélkül: de hogy ezeket-is a' bokrok közüll ki-vadászhassa az említett Oberflájdinánt egy néhány ágyukat és Stuttzos legényeket fordított ellenek, melyek által azok egészen el-űzettek. És így azok az Oradiánál hátra hagyott ezer Törökkel Rukurig vizfza tértek, Rukurban-is hagyatott vala 3-ezer, kik mindnyájan Drágo-Szláva-felé Kimpelun-

Obeſter Schultz Ur az őrizetet, el-küldötte Májor
Ernſt Urat a' maga keze alatt lévő Orofz és Szé-
kely gyalogokkal, 3-tzúg Húzárokkal, és egy há-
rom fontos golyóbisu ágyuval az alsó Sztrimba-fe-
lé. Mihelyt Májor Eznitz oda érkezvén magát az
ott lévőekkel öfzve tsatolta; mingyárt bal kéz felől
a' hegy-óldalán kezdtek magokat a' Törökök
mutatni, és mintegy 2-ezerig való lovas Törökség
jelent-meg; a' Szetse nevü erdőből pedig 1500 gya-
log Törökök kezdtek az Orlatura-mare felé nyo-
zúlni, a' hol az Obeſter Schultz Urtól el-rendelt
Sergeink állanak vala. Itt a' Törökök olly heve-
ſen kezdének a' miéinknek jobb szárnyára tüzelni,
hogy Obeſter Schultz Ur jónak ítélte a' Májor Ernſt
Urat, a' mi ágyuink el-szolgáolásán belől vízfz a
hivni, mihelyt pedig a' Májor Ezrſt hátrált, min-
gyárt a' Török lovaság utánna nyomúlt; de az O-
beſter Ur a' maga 2-dik Svadromát Fő Kapitány
Dániel Ur keze alatt, és a' Kálvária-hegyén álló
Fő Hadnagy Fridelt egy tzúggal a' Török lovas-
ságra fordította, kik által tsak hamarjában a' Tö-
rök el-kergettetett. Erre az erdőben lévő Török
gyalogság nagy orditással kezdett a' miéinkre tüzelni,
de gyalog Kapitány Roſcher Kompániája mind kar-
táttſal, mind apróbb tüzzel jó móddal kezdvén
tüzelni a' Törökök el-szaladtanak. Ezen feles szá-
mu Törökök reggeltől fogva délig egy néhányſzor
próbálták a' tsatát meg-ujjítván, mi hozzánk bé-
ütni, de tellyeſséggel nem lehetvén, dél utáni 6-óra
tályban, 3 ſzakafzokban a' Leány-mezőn kerefztül
menvéu, a' Lobkovitzi ſántzon túll lévő hegynek

őldalában háltnak, onnan 15-dikén reggel Tserás felé és továbbá Vallin-felé vízfzva tértenek. Ezen tsatákban a' Székellyek között elfenek-el 73-man, el-vitettek 43-man, sebeket hoztak 11-gyen: a' két el-efett Hadnagyoknak neveik ezen tudósításban nintsenek. Az Obefter Schultz Úr különösön megditsérte Májor Ernitzet, és Fő Hadnagy Benköt. — A' 2-dik Székely gyalog Regementnek Obeftere Báró Máyersheim Urtól, a' Törtsvári kapun kívül Vallye Mulyérihez őrizetre tétetett L. Toskána Húszár Seregbéli Oberflájdinánt d' Ott Ur, meghalotta Jun. 18-dikán effve, hogy a' Törökök Kimpelungától Rukurhoz olyan szándékkal elő jöttek, hogy más napon a' Vallye Mulierinél álló őrizetűnkre rá-űszenek. 19-dikén 6 órakor ki-érkeztenek 2 ezerből álló Törökök az Orádiai hegytetéjére, onnan 8 óra után nagy orditással febesen a' miéinkre ütöttek: de az Obeflájdinánt d' Ott-nak előre jó rendelései lévén, kartáts és apróbb tüzelés által tsak hamar a' Törökök meg-zavaradva vízfzva húzták magokat. De mihelyt a' Törökök az ágyu lövés előll ki-mentenek vala, mingyárt meg-állván, egy néhány százan közüllök az erdőbe vízfzva tértenek, és a' miéinkre tüzelni kezdettek, de minden kár nélkül: de hogy ezeket-is a' bokrok közüll ki-vadászhasza az említett Oberflájdinánt egy néhány ágyukat és Stuttzos legényeket fordított ellenek, melyek által azok egészlen el-űzettek. És így azok az Oradiánál hátra hagyott ezer Törökkel Rukurig vízfzva tértek, Rukurban-is hagyatott vala 3-ezer, kik mindnyájan Drágro-Szláva-felé Kimpelun-

l. ngába visszafelmentenek. Ezen próbában az Obellajdinánt d' Ott. jó rendelése által részünkről semmi kár nem esett, a' Törökök közül 5 el-esett, és felmeg-sebefittetett. Az Obellier Bátor Mayersheim Ur meg-dicséri az Obellajd. Ott Urnak bölts rendelésein kívül, az Oláh gyalogság közül való Hanagy Juillerátnak jó maga viselkedését: nem különbözik a' Szabad-seregbeli Stuttzofokat, kik a' Törökök az erdőből ki-vadászták. (**)

Bétsi közönséges, de nem tökéletes hírek:

„Hogy a' Romai Pápa terhes nyavallyák között lett legyen az igaz; de hogy meg-hólt volna, azt némely Koborló Levelekből olvasuk, kétség-kivül ezek után a' Bétsi Publikum-is kezdte sügdosni. — Ma olly hír érkezett ide, hogy Hertzeg Liktenstain Dubitzát csak ugyan meg-verte; de a' hírek igazságáról jót nem állok. — Hogy a' Törökök a' Tábori fő szállásra nem rögtön kétfel edgymás után által rontattanak legyen fényes nappal, és egy kunyhót meg-is gyújtattanak legyen; de mindenkor visszafelverettene a' bizonyos a' ma Zemlinből vett Levelk-fzerént, de erről közelebről bővebben. — Török Nagy Vezér nagyon titkoltatik, hól legyen, de végire mentek már alkalmasint, hogy Vidinben legyen, kiknek Táborának jobb szárnya Sofiától Vidinig, bal szárnya pedig Niszfza felé nyúlik.